श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा -दिसम्बर, २०१८

कक्षा -आचार्यप्रथमवर्षम् (SEM-1)	**प्रश्नपत्रम् – २**	गुणाः - ७०
विषयः - वेदः	(C.C.- 4.1.1. Old & New)	
दिनाङ्कः - १५/१२/२०१८	*शुक्लयजुर्वेदसंहिताभाष्यम् ।*	समयः -२.०० तः ०५.००

प्रथमान्वितिः

प्रश्नः १ अधोलिखितयोरन्यतरा एव कण्डिका पठितभाष्यमनुसृत्य व्याख्यायताम् - (५)

(१) युञ्जते मन उत युञ्जते धियो विप्रा विप्रस्य बृहतो विपश्चितः ।
विहोत्रादधे वयुनाविदेक इन्मही देवस्य सवितुः परिष्टुतिः ॥

(२) पृथिव्याः सद्यस्थादग्निं पुरीष्यमङ्गिरस्त्वत्खनाभि ।
ज्योतिष्मन्तं त्वाग्ने सुप्रतीकमजस्रेण भानुना दीद्यतम् ॥

प्रश्नः २ अद्योनिर्दिष्टयोरन्यतर एव प्रश्नः समाधीयताम् - (१०)

(क) माध्यन्दिनसंहितायाः एकादशतमाध्यायस्य विषयान् समुपस्थाप्य तत्राश्वस्य विशेषभूमिकामुपवर्णयत ।

(ख) माध्यन्दिनसंहितायाः एकादशाध्यायगतमन्त्राणां विनियोगविवरणमुपस्थापयत ।

द्वितीयान्वितिः

प्रश्नः ३ अधोनिर्दिष्टयोः एका एव कण्डिका महीधरभाष्यमनुसृत्य व्याख्यायताम् । (५)

(क) पुनरूर्जा निवर्तस्व पुनरग्न इषायुषा । पुनर्नः पाह्यꣳ हसः ॥

(ख) उदुत्वा विश्वेदेवा अग्ने भरन्तु चित्तिभिः ।
स नो भव शिवस्त्वꣳसुप्रतीको विभावसुः ॥

प्रश्नः ४ माध्यन्दिनसंहितायाः द्वादशाध्यायमाश्रित्य चितेः सन्दर्भे यथाज्ञानं लिखत । (१०)

(अथवा)

माध्यन्दिन-संहितायाः द्वादशाध्यायगतदेवताविषये लिखत ।

तृतीयान्वितिः

प्रश्नः ५ अधस्तनयोरन्यतरा एव कण्डिका पठितभाष्यालोके व्याख्येया - (५)

(क) या ओषधीः पूर्वाजाता देवेभ्यस्त्रियुगं पुरा ।
मनैनु बभ्रूणामहꣳशतं धामानि सप्त च ॥

(ख) या शतेन प्रतनोषि सहस्रेण विरोहसि ।
तस्यास्ते देवीष्टके विधेम हविषा वयम् ॥

प्रश्नः ६ माध्यन्दिन –संहितायाः द्वादशाध्यायीय-पदार्थान् उपवर्णयत । **(१०)**

(अथवा)

माध्यन्दिन-संहितायाः त्रयोदशतममध्यायमाश्रित्य सर्पप्रकारविषये यथाधीतं लिखत ।

चतुर्थान्वितिः

प्रश्नः ७ अधीतभाष्यमाश्रित्याद्यस्तनयोरन्यतरा कण्डिका व्याख्येया । **(५)**

(१) मधुवाता ऋतायते मधुक्षरन्ति सिन्धवः ।
माध्वीनः सन्त्वोषधीः ॥

(२) महीद्यौः पृथिवी च न इमं यज्ञं मिमिक्षताम् ।
पिपृतां नो भरीमभिः ॥

प्रश्नः ८ अधः संकेतितयोरन्यतरस्य प्रश्नस्योत्तरं प्रस्तूयताम् । **(१०)**

(क) माध्यन्दिन-संहितायाः त्रयोदशाध्यायगताग्नेः स्वरूपमुपस्थापयत ।

(ख) माध्यन्दिनसंहितायाः त्रयोदशाध्यायमाश्रित्य सूर्यस्य वैशिष्ट्यमुपपादयत ।

प्रश्नः ९ अधोनिर्दिष्टेषु दश-शब्दानामेवार्थमधीतभाष्यानुसारं लिखत । **(१०)**

(१) अध्याभरत् ।
(२) युक्तेन मनसा ।
(३) महिमानम् ।
(४) प्रसुव
(५) प्रसवे ।
(६) संवतम्
(७) प्रतूर्तम्
(८) वसु ।
(९) मृधः ।
(१०) पृतन्यतः ।
(११) आपृण ।
(१२) परावत ।
(१३) सन्या ।
(१४) सुमतिः ।
(१५) सीद ।

--००--